

BÁO CÁO

Tình hình phát triển hợp tác thương mại biên giới Việt Nam - Lào

Kính gửi: Sở Công Thương

Ngày 18/01/2023, Sở Công Thương có Văn bản số 121/SCT-QLTM₇ về việc báo cáo, cung cấp số liệu hoạt động thương mại biên giới năm 2022; trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ, Sở Ngoại vụ báo cáo như sau:

I. KẾT QUẢ TĂNG CƯỜNG HỢP TÁC THÚC ĐẨY PHÁT TRIỂN THƯƠNG MẠI BIÊN GIỚI VIỆT NAM - LÀO

1. Hợp tác hữu nghị

Tỉnh tiếp tục duy trì, củng cố và làm sâu sắc hơn mối quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện với tỉnh Bolikhamsay, Khăm Muôn, Savannakhet, Thủ đô Viêng Chăn và một số tỉnh Bắc Lào. Năm 2022, nhân kỷ niệm 60 năm Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao (05/9/1962- 05/9/2022) và 45 năm Ngày ký Hiệp ước hữu nghị và hợp tác Việt Nam - Lào (18/7/1977 - 18/7/2022), tỉnh Hà Tĩnh và các tỉnh bạn Lào đã có nhiều hoạt động sôi nổi, có ý nghĩa để kỷ niệm năm đặc biệt này, cụ thể: nhân dịp Tết cổ truyền Bunpimay của Nhân dân các bộ tộc Lào, Đoàn công tác của tỉnh Hà Tĩnh do đồng chí Bí thư Tỉnh ủy làm Trưởng đoàn sang chúc tết các tỉnh: Bolikhamsay, Khăm Muôn, Savannakhet và thủ đô Viêng Chăn đồng thời tặng 4 địa phương 20.000 bộ kit xét nghiệm Covid-19 trị giá gần 1 tỷ đồng, trong khuôn khổ chuyến công tác, lãnh đạo tỉnh đã tham dự Lễ khởi công Dự án hệ thống thủy lợi huyện Nông Bốc do Chính phủ Việt Nam tài trợ tại bản Xiêng Vang, huyện Nông Bốc tỉnh Khăm Muôn và khởi công Bệnh xá quân dân y kết hợp tại tỉnh Bolikhamsay. Tháng 7/2022, đoàn lãnh đạo cấp cao của tỉnh do đồng chí Chủ tịch UBND tỉnh làm Trưởng đoàn đã sang làm việc với các tỉnh Bolikhamsay, Khăm Muôn và chào xã giao lãnh đạo cấp cao Lào nhằm đẩy mạnh hợp tác kinh tế, an ninh, quốc phòng, trong khuôn khổ chuyến công tác một số doanh nghiệp của tỉnh Hà Tĩnh đã tặng quà cho chính quyền và một số đơn vị các tỉnh của Lào.

Tổ chức đón tiếp các đoàn cấp cao của các tỉnh Lào sang thăm và làm việc tại Hà Tĩnh: Đoàn cấp cao của tỉnh Khăm Muôn do đồng chí Bí thư, Tỉnh trưởng sang thăm, hội đàm với lãnh đạo tỉnh Hà Tĩnh về công tác thu hút đầu tư và gỡ gỡ các doanh nghiệp tỉnh Hà Tĩnh; Đoàn cấp cao của tỉnh Savannakhet, Lào do đồng chí Bí thư, Tỉnh trưởng tham dự “Hội đàm cấp cao Hà Tĩnh (CHXHCN Việt Nam) - Savannakhet (CHDCND Lào) năm 2022” và ký kết Biên bản hợp tác tại tỉnh Hà Tĩnh; đoàn Tổng Lãnh sự Lào tại Đà Nẵng chào xã

giao lãnh đạo tỉnh. Ngoài ra các sở, ngành địa phương của 2 bên cũng tăng cường các hoạt động trao đổi đoàn giao lưu, gặp gỡ, trao đổi kinh nghiệm trong công tác quản lý.

Đặc biệt, ngày 30/8/2022, tỉnh Hà Tĩnh đã long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 60 năm Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao và 45 năm ngày ký Hiệp ước hữu nghị và hợp tác Việt Nam - Lào với sự tham dự của các đoàn cấp cao các tỉnh Bolikhamsay, Khăm Muôn, Savannakhet, thủ đô Viêng Chăn, đại diện Đại sứ quán Lào tại Việt Nam, Ban Đối ngoại Trung ương, Bộ Ngoại giao, Trung ương Hội hữu nghị Việt Nam - Lào và tổ chức các hoạt động bên lề Lễ kỷ niệm như: trao tặng cho các tập thể, cá nhân các tỉnh nước bạn Lào có thành tích xuất sắc trong gìn giữ và vun đắp tình đoàn kết hữu nghị Việt Nam - Lào nói chung, tỉnh Hà Tĩnh và các tỉnh bạn Lào nói riêng; Chương trình Giao lưu nghệ thuật Việt Nam - Lào, gặp gỡ các nhân chứng và đại diện thế hệ trẻ Hà Tĩnh và tỉnh bạn Lào. Hà Tĩnh cũng đã cử đoàn Đại biểu cấp cao sang tham dự Lễ mít tinh kỷ niệm năm hữu nghị Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam do các tỉnh Bolikhamsay, Khăm Muôn và Savannakhet tổ chức.

Hà Tĩnh là một trong những địa phương tiếp nhận đào tạo tiếng Việt và chuyên ngành, hệ đại học, cao đẳng, trung cấp và cao đẳng nghề cho cán bộ, học sinh, sinh viên các tỉnh của Lào với số lượng nhiều nhất cả nước. Năm học 2021-2022, tỉnh hỗ trợ cấp học bổng cho 131 học sinh, cán bộ của các tỉnh Bolikhamsay, Khăm Muôn, Savannakhet của Lào với tổng mức trung bình trên 6 tỷ đồng/năm và trong năm học 2022-2023, tiếp tục hỗ trợ cấp học bổng cho 177 chỉ tiêu cho các tỉnh của Lào. Trong khuôn khổ các chương trình hợp tác, trao đổi sinh viên, cán bộ giáo viên, tỉnh Bolikhamsay đã cử 02 giáo viên sang giảng dạy tiếng Lào cho cán bộ, công chức tỉnh Hà Tĩnh.

Hoạt động xúc tiến thương mại và đầu tư với các địa phương, doanh nghiệp của Lào được đẩy mạnh. Qua đó hình thành nên các mối quan hệ hợp tác như thu hút các doanh nghiệp, Công ty của Lào đầu tư vào Hà Tĩnh và Hà Tĩnh đầu tư, sản xuất kinh doanh tại Lào. Hiện tại, Hà Tĩnh có một số doanh nghiệp đầu tư tại Lào và mang lại hiệu quả kinh tế cao như: Công ty TNHH Việt - Lào (Vilaco) thuộc Tổng Công ty Khoáng sản và Thương mại Hà Tĩnh; Công ty cao su Bolikhamsay - Hà Tĩnh trực thuộc Công ty TNHH một thành viên Cao su Hà Tĩnh; Công ty Cổ phần Tập đoàn Hoàn Sơn. Một số doanh nghiệp đang tiếp tục nghiên cứu đầu tư, sản xuất kinh doanh tại Lào. Các doanh nghiệp Việt Nam đã góp phần giải quyết công ăn việc làm cho bà con nhân dân với thu nhập ổn định và hỗ trợ xây dựng các công trình phúc lợi xã hội cho các địa phương trên địa bàn.

2. Công tác tăng cường hợp tác đảm bảo tình hình an ninh, trật tự, trên tuyến biên giới

Hà Tĩnh là tỉnh thuộc khu vực Bắc Trung bộ, có 164,488km đường biên giới chung với hai tỉnh Bolikhamsay và Khăm Muôn, nước CHDCND Lào từ mốc 463 đến mốc 515, trong đó có 03 huyện giáp biên giới là Hương Sơn, Vũ Quang và Hương Khê; có cửa khẩu quốc tế Cầu Treo (Hà Tĩnh, Việt Nam) -

Nậm Phao (Bolikhămxay, Lào), đường Quốc lộ 8A đi qua cửa khẩu Quốc tế Cầu Treo - Nậm Phao, Quốc lộ 12 nối cảng Vũng Áng với cửa khẩu quốc tế Cha Lo, tỉnh Quảng Bình qua Lào, đường Hồ Chí Minh đi qua ba huyện biên giới Hương Sơn, Hương Khê, Vũ Quang.

Thường xuyên tổ chức quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Nghị định thư về đường biên giới và mốc quốc giới Việt Nam - Lào; Hiệp định về Quy chế quản lý biên giới và cửa khẩu biên giới đất liền Việt Nam - Lào 2016; Chỉ thị số 36/CT-TTg ngày 13/9/2017 của Chính phủ về việc tổ chức thực hiện Nghị định thư.

Phối hợp với hai tỉnh Bolikhămxay và Khăm Muôn (Lào) quản lý, bảo vệ mốc quốc giới theo đúng quy định, đã chỉ đạo các ngành chức năng, chính quyền địa phương thường xuyên tổ chức tuần tra, quản lý, bảo vệ hệ thống đường biên, mốc giới, phát hiện, ngăn chặn, xử lý kịp thời có hiệu quả các vụ việc xảy ra. Năm 2022, tỉnh đã tổ chức tuần tra biên giới đơn phương được 84 đợt/691 lượt CBCS tham gia; phối hợp với lực lượng bảo vệ biên giới của hai tỉnh Bolikhămxay và Khăm Muôn, nước CHDCND Lào tuần tra song phương được 03 đợt/60 lượt CBCS hai Bên tham gia.

Duy trì thực hiện có hiệu quả công tác tuần tra, kiểm soát khép kín biên giới, siết chặt đường mòn, lối mở ngăn chặn triệt để các hoạt động xuất, nhập cảnh trái phép, không để dịch bệnh lây lan từ Lào sang Việt Nam qua biên giới tỉnh Hà Tĩnh. Thực hiện Hiệp định tương trợ tư pháp giữa hai nước, Công an Lào đã trao trả cho ta 02 đợt/21 công dân là người Việt Nam là nạn nhân của buôn bán người. Phối hợp với Công an hai tỉnh Bolikhămxay và Khăm Muôn phát hiện và xử lý 07 vụ, 08 đối tượng xuất nhập cảnh trái phép; phát hiện 04 vụ/04 đối tượng buôn lậu, gian lận thương mại qua biên giới; bắt giữ 05 vụ/05 đối tượng bị truy nã qua cửa khẩu.

3. Công tác kết nghĩa các đơn vị cơ sở bảo vệ biên giới, các cụm dân cư hai bên biên giới

Thực hiện Chỉ thị số 30-CT/TU ngày 20/9/2013 và Kế hoạch số 381/KH-UBND ngày 04/10/2013 của UBND tỉnh về việc tổ chức phong trào kết nghĩa các đơn vị cơ sở bảo vệ biên giới, các cụm dân cư hai bên biên giới giữa tỉnh Hà Tĩnh với hai tỉnh Bolikhămxay và Khăm Muôn (Lào). Đến nay, đã có 03 đồn biên phòng của Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh ký kết nghĩa với 4 Đồn Công an, Đại đội Bảo vệ Biên giới hai tỉnh Bolikhămxay và Khăm Muôn (Lào); đã ký kết nghĩa 03 cặp thôn, bản, cụm dân cư hai bên biên giới; xã Sơn Kim 2, huyện Hương Sơn đã tổ chức sơ kết hoạt động kết nghĩa với bản Na Pê, huyện Khăm Cọt, tỉnh Bolikhămxay.

4. Triển khai, thực hiện dự án viện trợ cho Lào

Tỉnh Hà Tĩnh được Chính phủ giao làm Chủ dự án đối với dự án “Xây dựng hệ thống thủy lợi huyện Nông Bốc, tỉnh Khăm Muôn, nước CHDCND Lào (bao gồm đoạn kè sông Mê Kông)” bằng nguồn vốn do Chính phủ Việt Nam viện

trợ cho Chính phủ Lào. Sau lễ khởi công vào tháng 4/2022; hiện dự án đang trong giai đoạn triển khai thi công các hạng mục công trình và dự kiến năm 2023 sẽ bàn giao đưa vào sử dụng theo đúng các nội dung của Thỏa thuận giữa Chính phủ nước CHXHCN Việt Nam và Chính phủ nước CHDCND Lào về quy chế tài chính và quản lý sử dụng vốn viện trợ không hoàn lại của Chính phủ.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Thuận lợi

- Mọi quan hệ hữu nghị đặc biệt và hợp tác toàn diện với các tỉnh nước bạn Lào tiếp tục phát triển cả về chiều rộng và chiều sâu; giữ vững tuyến biên giới hoà bình hữu nghị, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội địa bàn khu vực biên giới.

- Khu kinh tế cửa khẩu quốc tế Cầu Treo được Thủ tướng Chính phủ lựa chọn cùng 7 khu kinh tế cửa khẩu trọng điểm trong cả nước để tập trung đầu tư phát triển từ nguồn ngân sách nhà nước giai đoạn 2021-2025.

2. Khó khăn, vướng mắc

- Việc mở tuyến vận tải Hà Tĩnh (Việt Nam) - Thà Khếch (Lào) - Nakhon Phanom (Thái Lan) đến nay vẫn chưa được ba bên thống nhất để triển khai.

- Các tỉnh trong Hiệp hội 9 tỉnh 3 nước Việt Nam - Lào - Thái Lan đã có kiến nghị, đề xuất lên Chính phủ mỗi nước nhưng các thủ tục để bổ sung tuyến đường 8A, đường 12 trên lãnh thổ Việt Nam và Lào vào Nghị định thư số 01 của Hiệp định về tạo thuận lợi vận tải người và hàng hóa qua lại biên giới giữa các nước Tiểu vùng sông Mêkông mở rộng (gọi tắt là GMS - CBTA) còn chậm.

- Dự án mở rộng và nâng cấp tuyến đường nối liền giữa cửa khẩu quốc tế Cầu Treo - Nậm Phao (đoạn phía Lào) chưa được triển khai, ảnh hưởng đến giao thương qua lại của nhân dân hai nước và công tác xuất - nhập khẩu hàng hóa.

3. Kiến nghị, đề xuất

- Tiếp tục quan tâm, kiến nghị với Chính phủ Lào để có các chính sách hỗ trợ các doanh nghiệp Việt Nam trên đất Lào mở rộng quy mô sản xuất, tăng năng suất, chất lượng, cung cấp sản phẩm cho thị trường Lào, Việt Nam cũng như các nước khác trên thế giới. Khuyến khích và tạo điều kiện để các doanh nghiệp Lào đầu tư vào Việt Nam nói chung, Hà Tĩnh nói riêng, đặc biệt là tại Khu kinh tế Cửa khẩu Quốc tế Cầu Treo. Tỉnh Hà Tĩnh giới thiệu các doanh nghiệp của tỉnh có tiềm năng và lợi thế trong quan hệ hợp tác với Lào để xây dựng kế hoạch gặp gỡ, trao đổi với các doanh nghiệp của Lào trong hợp tác đầu tư, kinh doanh.

- Tạo điều kiện các doanh nghiệp hợp tác; tăng cường phát triển thương mại; cải cách hành chính, giải quyết nhanh về người, phương tiện đi lại; ngăn chặn buôn lậu thương mại. Khuyến khích và tạo điều kiện cho doanh nghiệp vận tải Việt Nam, Lào hợp tác trong vận tải hàng hóa qua tuyến đường 8 và đường 12 đến các khu công nghiệp Vũng Áng (Hà Tĩnh) và nước thứ ba.

- Kính đề nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ: chỉ đạo, xúc tiến tổ chức làm việc với phía Lào để sớm có văn bản chấp thuận và ủy quyền cho tỉnh Hà Tĩnh phê duyệt hồ sơ Quy hoạch chi tiết xây dựng công trình và hồ sơ dự án đầu tư xây dựng đường giao thông giữa hai cửa khẩu quốc tế Cầu Treo - Nậm Phao (đoạn phía Lào), đồng thời có phương án bố trí nguồn vốn để triển khai thực hiện; làm việc với các Bộ, ngành Trung ương Lào để sớm đưa tuyến đường 8A, đường 12 (Việt Nam) và đường 13 (Lào) vào Hiệp định Vận tải xuyên biên giới các nước Tiểu vùng sông Mê Công mở rộng (GMS-CBTA) đồng thời tập trung nguồn lực để sớm hoàn thành dự án nâng cấp mở rộng Quốc lộ 8A nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho thu hút đầu tư và hoàn chỉnh hạ tầng kỹ thuật khu kinh tế cửa khẩu quốc tế Cầu Treo.

III. PHƯƠNG HƯỚNG TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Tiếp tục triển khai thực hiện Biên bản Cuộc họp thường niên lần thứ XXXII giữa Đoàn đại biểu biên giới nước CHXHCN Việt Nam và Đoàn đại biểu biên giới nước CHDCND Lào, ký ngày 20/12/2022 tại tỉnh Luang Prabang, CHDCND Lào.

2. Tích cực thúc đẩy các hoạt động trong khuôn khổ hợp tác với các thành viên của Hiệp hội các tỉnh 3 nước Việt Nam - Lào - Thái Lan có sử dụng đường 8 và đường 12 (APOTC) trên các lĩnh vực. Tiếp tục củng cố, đẩy mạnh và phát triển sâu, rộng hơn nữa mối quan hệ hữu nghị với các tỉnh của Lào, đặc biệt là hai tỉnh có chung đường biên giới Bolikhămxay và Khăm Muôn; trong đó chú trọng hơn trong hợp tác thương mại, đầu tư.

3. Chỉ đạo các lực lượng liên quan phối hợp chặt chẽ với lực lượng hai tỉnh Bolikhămxay, Khăm Muôn đảm bảo an ninh trật tự khu vực biên giới, bảo vệ hệ thống mốc quốc giới góp phần xây dựng tuyến biên giới hòa bình, hữu nghị, phát triển.

Trên đây là tình hình kết quả công tác thương mại biên giới năm 2022, Sở Ngoại vụ báo cáo Sở Công Thương biết tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Giám đốc Sở;
- Lưu: VT, LSBG.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Ngô Thị Hoài Nam